

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Varga Lajos. Békásy Jenő.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 11. Telefon 412.

Tojástánc.

Elérkezett a tavasz ébredése a gyönyörű rügyfakasztó május. Fakad a virág, zöldülnek a levelek, a napsugár milliónyi életet csalt ki a földből. Csupán a magyar politika talaja kopár, ott a husvétii szünet alatt sem nőtt egy fűszál sem.

A bukkolt szabadelvűpárt odafeküdt lomha, elernyedtt testével a kibontakozás elé és hiába rugdossák, ráncigálják, ütök, verik — nem mozdul, csak morog. Ez a morgás pedig felhangzik a királyi trónusig, ahol a derék tanácsadók félrevezetik a koronát és abba a szintelen morgásba olyasmit magyaráznak bele, mely a magyar kibontakozást megnehezíti.

A szabadelvűpárt, mely évtizedeken keresztül rágódott a nemzet testén, három hónap óta megszűnt kormányképesé lenni. S a helyeit, hogy átadná helyét a többségnek, tehetetlen dühében valóságos tojástáncot lejt a nemzet és királya között. Ez a lefelé gögös, elutasító, fölfelé pedig gerinctelen szolgálhad, most istenigazában ránk vicсорítja fogait.

A választások után, mely meghozta annak az erkölestelen pártnak a végleges bukást, még nem mondott le minden reményről. Tisza István gróf adta a nemeslelkűt, az általa sokszor han-

goztatott többségi elvnel fogva levonta a következményeket és kijelentette, (természetesen egy pezsgős vacsorán), hogy a jövő kormány ellenőrzésére lesz hivatva a szabadelvűpárt.

Ha fel nem bomlik ez a laza kapcsolatban álló bérencsereg, ám ellenőrizzen, ha akar. De nem akar! Uralkodni akar minden áron és azt akarja: inkább pusztuljon a nemzet, de az ő hatalma megmaradjon.

Ennek az elvnek a szószólója Tisza István gróf Bécsben és mindenféle fondorkodással, intrikával egyenlenséget akar szítani a korona és a nemzet között.

Azt hisszük, hogy a felirati tervezet böles és mérsékelt hangja eldönti a helyzetet a koalíció javára. Mert ha már a kiegyenlítésről egyáltalán szó lehet, akkor a kiegyenlítésre ez a felirati tervezet az elképzelhetően legkedvezőbb hidat építette meg. Azonban nem mutattak hajlandóságot, hogy erre a hidra rálépni akarna akár az uralkodó, akár a szabadelvű párt. A feliratot Bécsben úgy könyvelik el, mint egy állandó kormány alakulására nem kedvező körülményt. Már pedig ha ezt a feliratot a türelmetlen ellenzék a közeli tárgyalás folyamán értelmezni kezdi, akkor a körülmény még kedvezőtlenebbé válik. Röviden: ha a felirat-tervezetet nem találták elfogadható kiegyenlítési alap-

nak, akkor az interpretált feliratot még kevésbbé fogják jónak tartani.

A felirati vita tehát legfeljebb az álláspontok egymás között való tisztázását fogja jelenteni. Ennek eredményeként a szövetség ellenzék közös programja tisztán áll majd a nemzet előtt. De parlamenti határozattá válván, elveszti rugékonyságát és a politikai opportunitás szempontjából sokkal nehezebben kezelhető lesz, mint eddig volt. Micsoda jót vár most már Bécs magára nézve a magyar álláspont tökéletes leszegzéséből: ezt az egyet nem lehet megérteni.

Nem is akarjuk, de nem is tudnánk megérteni a bécsi körök akaratát, mert sem az udvarnak, sem a magyar politikusoknak nem tudunk volna jobb tanácsot adni, mint azt az egyet: vonják le a választások eredményének konzekvenciáit őszintén, minden bosszúvágy nélkül.

E helyett az udvar folyton távolodott tőlünk. Kivánságaink elől, mely törvényeinkben gyökerezik ridegen elzárkózott és olyan színben tünt fel a nemzet előtt, mint a visszafelé alkuvó kufár. Az egész helyzetet pedig Tisza és pártja teremtette meg, avval a gyalázatos taktikával, melylyel port hintett az ország szemébe.

Mert mégis csodálatosan meglepő a korona visszautasító magatartása

Beszélgetések

Asszonyokról, leányokról és a szerelemről.

Irta: Herceg Jenő.

Egy elmés asszonytól és egy kedves leánytól kaptam levelet legutóbb, a melyekben kommentálják azt a két párbeszédet, a melyet egy életrevaló leány és egy komoly fiú folytattak és a melyek itt jelentek meg a lapok hasábjain.

A két levélnek csodálatosan egyezik a tartalma. Mindkettő becsületsértéssel kezd és kéréssel végzi. A becsületsértés tulajdonképpen a beszélgető alakoknak szól. Az okos asszony azt állítja róluk, hogy összeültek és órákon keresztül hazudnak egymásnak. Mert egyik sem azt mondja, a mit érez, hanem éppen a beszélőkkel leplezik igazi érzéseiket. Nem szép tőlem, hogy én így másoknak — két alaknak — a háta mögül „bántom” az asszonyokat.

A kedves leány pedig azt írja, hogy ez a két különmű lény tulajdonképpen nagyon szerelmes egymásba: mert másként egy leány nem áll oda annyit beszélgetni egy fiúval és hogy a vége ugyanis csak házasság lesz ennek a dolognak is.

Mindketten azonban azzal a kéréssel fejezik be szeretetreméltó sorukat, hogy csak

beszélgessenek tovább az a leány és fiú, de ne legyenek annyira elfogultak az én fajtám iránt és adják már ki a férfiaknak is, a mi őket megilleti, mert bizony a férfiak még olyanabbak, mint a leányok és asszonyok.

Hát énnekem most meg kell védenem az én kedves embereimet. Nincs igaza annak az elmés asszonynak akkor, midőn nazugsággal vádolja meg őket, mert bizony azok igyekeznek őszintén beszélni.

De nincs igaza a kedves leánynak sem: mert nem szerelmes pár cseveg e hasábjain és nem is a papnál fog végződni ez a beszélgetés.

Azért nem hazudoznak ugyanis az én embereim, mert mindegyik tükröt öhajjt tartani a másik elé. Ha hazudoznak: nem az egymás hibáiról beszélgetnének, hanem bóáokkal szolgálnának egymásnak.

Nem is szerelmes pár ez, mert ha az volna, akkor bizony a saját kis ügyeikkel foglalkoznának és nem a nagy sokaságával: a mindenkiével. S konstátálom azt is, hogy nem csupán a szerelmesek tudnak egymással ennyit csevegni. A nagy tömeg között mindig akad egy-egy leány, aki szívesen elbeszélget nagy kérdésekről, ha arravaló partnere akad. Hogy nem sok van ilyen, az bizonyos, de egyeseknek mindig nagy örömet szerez, ha a konvencionális zsúrletykák anyagát másnak engedi át, megrostálás céljából.

De nem is fűzöm tovább a két levélnek tartalmát. Az én embereim már megkezdtek a csevegést, hallgassuk meg inkább őket.

Margit: Nos tehát váltsa be ígérését. Azt mondotta legutóbb, hogy a mi korunkban még itt vannak a 18, 19 és 20-ik század leányai. Hát milyenek azok?

Béla: Elmondom szívesen, amennyire én megítélni tudom őket. Beszéljünk a 18-ik századról.

Ennek a kornak leányai tulajdonképpen akaratnélküliek, éppen a legsajátabb ügyekben: a férj választásban.

A szülők már egész kicsikorukban kiválaszták részükre a szomszéd, a jóbarát vagy a nagybácsi fiát és kimondják: no ezekből egy pár lesz. És ők ketten együtt játszadoznak, együtt töltik el a gyermekéveket, együtt nőnek fel. A fiú elmegy azután katonának, vagy jogásznak és amikor mindkettő szárnyára bocsájtható, megtartják a kézfogót.

A fiatalok alig mernek ellentmondani, mert hiszen ugyszólván a lelkükbe szuggérálódott, hogy a „szülők boldogságáért” össze kell házasodniok. „A szülők boldogságáért”, mert ez a fontos. Az szánításba sem jöhet, hogy ők, akik egymást, mint játszótársakat szerették, vajon szeretik-e egymást a meg-

Kossuth Ferenc és a többi ellenzéki politikusok kihallgatása után! Ez a tojástanc csak siettetni fogja a teljes elszakadást Ausztriától úgy közjogilag, mint gazdaságilag. Nagyon természetes, hogy ez a vége, de mielőtt oda jutunk le kell rombolni a közbeeső akadályokat. Nagyon valószínű, hogy sikerülni is fog!

Békásy Jenő.

A politikai válság.

Az ellenzéki pártvezéreknek nagy dolgot ad most az, hogy a mind hangosabbá váló elkeseredést lecsillapítsák. A várakozást már mindenki elunta. A gyors megoldást nemcsak az egyes emberek sürgetik, hanem a megyék közül is nap-nap után többen irnak fel ily értelemben a képviselőház, valamint a koalícióhoz.

Holnap megkezdődnek a tanácskozások úgy a képviselőházban, a mely formális ülést fog tartani, mint a párthelyiségben. A vezérő-bizottság szerdán délután négy órákor tartja a szünet utáni első tanácskozását Kossuth Ferenc elnöklettel. Ugyan- csak szerdán délután 6 órákor lesz gyűlése a függetlenségi pártnak és az új pártnak, félhét órákor pedig a disszidenseknek.

A kik úgy gondolkoznak, hogy a válság tovább nem húzódhatik, azzal érvelnek, hogy az államháztartás naponként belekerül három és egynegyed millió koronába és erre fedezetül csak hatvan ezer korona folyik be naponta. Így tehát ki fog örülni az államkincstár, ami arra fogja bírni a koronát, hogy a megoldást siettesse.

Az egyedüli vigasztaló hír, a mely vidékről jön, az, hogy a szabadelvű párt mindenfelé bomlik. A pártkörök bomlanak, mert vezetőik egymásután kilépnek. Ez a bomlás nem aggaszt bennünket.

A holnapi ülés.

A képviselőháznak holnap megkezdődő ülései értesülésünk szerint a válság dolgában

semminemű változást nem jelentenek, egyelőre a helyzet változatlansága tovább fog tartani s valószínűleg csak a király Budapestre utazása és itt tartózkodása folyamán fog a kibontakozási akció ismét megindulni. A pártok mai értekezleteiken fogják megbeszélni a felirati vitában elfoglalandó álláspontjukat és maguktartásukat. Valószínű, hogy a koalizált ellenzéki pártok teljesen egyöntetű magatartással fognak a felirat mellett állást foglalni. Parlamenti körökben azt hiszik, hogy a felirati vita nem fog tulságos hosszúra nyulni. A képviselők nagy része már ma Budapestre érkezett. A pártok vezetőiségei oda hatnak, hogy a holnap megkezdődő ülésekben a párttagok lehetőleg teljes számmal jelen legyenek.

A kormánypárt intéző-bizottsága.

A szabadelvűpárt intéző-bizottsága tegnap este 6 órákor tartott értekezletet, amelyen Tisza István gróf is részt vett. Az intéző-bizottság tanácskozásának legfőbb tárgyát az a kérdés képezte, hogy milyen magatartást tanúsítsanak a felirati vitában, a melynek eldöntése nem kis földadat, mivel úgy akarják intézni a dolgot, hogy az udvari politikának mindenestre szolgálatot tegyenek, anélkül azonban, hogy a párt iránt immár mindenfelől nyilvánuló ellenszenvet nagyobbra nevelnék. Ezen felől még arra is ügyelni kell, hogy ez a vita, helyesebben mondva, e vitában a pártvezetőség magatartása elő ne idézze azt, amit ők a szövetséget ellenzékre szeretnének rádisputálni: tudniillik a pártbomlást.

A törvényhatóságok megnyilatkozása.

Kaposvárról jelentik, hogy Somogy vármegye törvényhatósága tegnap tartotta meg rendes közgyűlését Tallián Gyula főispán elnöklése alatt. A közgyűlés egyhangulag elfogadta Hevesmegye átiratát a képviselőházi többség működése iránt bizalom kifejezése tárgyában, valamint Baja város törvényhatóságának a március tizenötödikének ünneppé avatására irányuló átiratát.

Székesfehérvárról írják, hogy Fejérmegye tegnapi közgyűlésén, amelyen Fiáth Pál főispán elnökölt, Hevesmegye ismeretes átirata került napirendre. A szokatlan nagy számban megjelent bizottsági tagok között ott voltak: gróf Zichy Jenő, gróf Zichy Aladár, Köller Tivadar, Gyapay Pál, Horváth Gyula, dr. országgyűlési képviselők, továbbá Széchényi Viktor gróf, Ciráky Antal gróf, Zichy Rafael gróf, Tallián Vilmos, Mannsdorff Géza báró, Meszlény Benedek birtokosok is. Az állandó választmány pártolólagerjesztette elő Hevesmegye átiratát, Fiáth főispán azonban egyszerű tudomásvételt indítványozott. A közgyűlés nagy többsége azonban 130 szóval 11 ellen elfogadta gróf Zichy Jenő indítványát, mely szerint a törvényhatóság öttagu bizottságos küld ki egy a hevesmegyei átirathoz hasonló felirat szerkesztésére.

Győrmege törvényhatósági bizottsága szintén tegnap tartotta meg évnegyedes közgyűlését. Tárgyalásra kerültek Heves- és Zemplénmegye, továbbá Kecskemét és Baja város törvényhatóságának átiratai, amelyeket a közgyűlés nagy többsége elfogadott és a képviselőházhoz intézendő átiratokhoz hasonló felirat szerkesztését határozta el.

A kormánypárton.

Nagy riadalom volt most a kormánypárton. Mozgalom indult meg a párt kebelében, hogy Tiszák hagyják oda állásaikat.

Az eszmét a pártértekezlet elé akarták vinni, de erről a mozgalom részeseit lebeszélték.

Most tehát értekezleten kívül folyik ebben az irányban a készküldés.

Arról volt szó, hogy Tiszák távozásának tíz napon belül kell megtörténnie. Azt szerették volna, hogy addig a felirati vita függőben maradjon. Minthogy azonban ez ki van zárva, időközben is mindent elkövetnek, hogy kívánságaik teljesedésbe menjenek. Csak Tisza hazajövetelét várják Bécs-

szokáson kívül „igaz szerelemmel”. Így köztötték a 18-ik században a házasságokat és vannak ilyen házasságok még ma is. Sok minden mellétekintet jön ezeknél számításba, csupán a „szívnek” nincs joga beleszóllani. Sokszor pedig azért, mert még nem volt a „szívnek hangja”. De ha azután megszólal mégis és ha abban a komoly, nagy kötelekben — a házasságban — más hangokat hallat: valamelyik vagy mindakettő szerencsétlen lesz. Elismérhetjük, hogy ma is vannak még ilyen házasságok: ám mindinkább fogyatkoznak.

Margit: Ezeket a leányokat én abszolúte nem ismerem, nem is hiszek létezésükben. A szülők annyit tragédia uton, már sokkal körültekintőbbek, ha a leányuk jövődjéről van szó.

Béla: Nem is a szülők a hibásak ebben, hanem a korszellem. Amely első sorban megköveteli az u. n. „egyenrangú” házasságokat. Hiszen ma is ott tartunk még e tekintetben, ahol évszázadokkal ezelőtt. Egyiknek sem bocsájtyják meg a származását: a másikat a vallási viszonyait: a harmadiknak a foglalkozását és így tovább. Pedig amint tökéletes ember nincs a földön; nincs tökéletességig megfelelő partie sem. Két teljesen egyforma ember sincs a földön, nem lehet tehát két különböző nemű lény külső és belső életének teljes egyformaságát, mint házassági eszközt követeli.

Margit: De mint mondja, itt vagyunk mi a 19-ik századbeliek...

Béla: Szívesen sorolom azok közé,

mert éppen ebben a században fejlődött ki leginkább a leányokban is, valamelyes egyéni önállóság és megfelelő gondolkodás. A 19-ik század leányai már gondolkodnak is. Nem a feminista mozgalmak ennek az önállóságnak a jelzőkövei, hanem a nő öntudata; energiája; bizonyos célokra való törekvése és az alkotás eszközei után megnyitkozott vágyakozás. Igen: a múlt század leányai már egyenkint és egyenkint külön-külön életet élnek. Mindegyik más formát, de a mely egy pontban találkozott mégis: az önállóságra való törekvésekben.

Margit: S miben nyilvánult meg ez a jellegzetes tulajdonság?

Béla: Elmondom azt is, ha meghallgat, de én csupán szorosán a mi tárgyunknál maradok, mert ha szélesebb körből venném a bizonyítást, hát sohasem fejezhetném be. Megmaradok hát a 19-ik század leányainak férjhezmeneteleinek jellemzésénél. Ezeknél már jobbra passzív szerep jutott a szülőknek. Kidomborodik, mint fölemelő tulajdonság: hogy a leány maga választja ki élettársát. S sokszor, sőt nagyon sokszor a szív diktálása alapján. A szülőknek már nincs bátorságuk a leány megkérdezése nélkül odaigérni a kezét. A szülők már csak a befejezett tényekkel számolhatnak. Sokszor fölébred még bennünk a régi szokás — joghoz és hatalomhoz való ragaszkodás, de a kor leányaiban van már erő, energia és akarat, a mely legtöbbször — majdnem mindig — győzedelmeskedik is. Ha röviden akarom jellemzeni ennek a kornak a leányait, akkor

a legtalálóbban még úgy tehetem: ha azt mondom, hogy a 19-ik század leányainak kezét a férfi már nem a szüléktől, hanem egyenesen a leánytól kéri meg. S ez ellen ritkán van orvoslás. Ezek a leányok saját egyéni akaratuk ellen ritkán mennek férjhez. Hogy azután ez az akarat miként jött létre, azt most nem kutatom. De hogy a szülők akaratára ellenére már sok házasság történt az kétségtelen. Természetesen azt sem szabad kutatnom, hogy a szülőknek és a helyzetbe való megnyugvásnak is mik voltak az előzményei. Annyi azonban megállapítható még, hogy: míg a 18-ik századbeli leányok ideáljainak rendszeresen valamelyes radikális eszközöket kellett igénybe venni a szülők akaratának megtörésére; röviden a férfinek jutott a cselekvés; addig a 19-ik század leányai nem hagyták magukat elszöktetni, hanem odahaza vintak nagy eszládi harcokat céljuk elérésére, a szív jogának elismerésére, a mely harcokban férfinak csupán passzív szemlélő szerepe juthatott.

Margit: Kisül tehát, hogy a 19-ik században mi voltunk az erősebbek.

Béla: Talán igaz: ha arról volt szó, hogy melyik nemnek volt nagyobb kitaratása az ilyen küzdelmekben. De annál gyöngébbek azután most: a 20-ik századbeliek.

Margit: Ohó! hiszen a nő-kultusz sohasem volt nagyobb, mint most.

Béla: Ez igaz, de ez is a nők gyöngéségét gátolja.

Margit: Hát az a sok kenyérkereső le-

Bél, hogy ebben az irányban határozott lépéseket tegyenek.

A választások óta.

A függetlenségi képviselők száma tegnap megint szaporodott egygyel: Smialowszky Valért Zsolnán egyhangulag megválasztották. A szabadelvű párti képviselők száma pedig megfogyott egygyel: Szalay Lajos, az ujvidéki képviselő lemondott mandátumáról, hogy megmentse polgármesteri nyugdíját, melyet a város tőle megtagadott addig, amíg képviselő. A mérleg tehát ismét billent egyet az ellenzék javára, a kormánypárt rovására. És ez így tart az általános választások óta szakadatlanul. Három hónapja, hogy lezajlottak az általános választások: azóta kilépett a szabadelvű pártból két képviselő (Szentiványi és Fogarassy), kettőnek mandátumát megsemmisítette a Kuria; három kerületet elhódított az ellenzék és lemondott egy: az ujvidéki, kinek helyébe egész bizonyosan ellenzék jut választani. A szabadelvű párt vesztesége a választások óta tehát 8 kerület. Ha ez így megy, a ciklus végéig a szabadelvű párt általános választások nélkül is elolvad, mint a tavaszi hó. Ha pedig általános választások lesznek akkor, egyszerre fog el a régi nagy hatalmas párt. Mert ez a veszteség is, amit a választások óta szenvedtek, esalhatatlan bizonyítéka annak, hogy a nemzet a szabadelvű párttal leszámolt.

Egyszínházi bemutató előadás.

— Ellesett párbeszéd. —

Két híres műtész.

Első: Ez a darab élénken emlékeztet engem a kis fiamra, aki a harmadik gimnaziumba jár.

Második: Miért?

Első: Mert megbukott a fiam.

Második: Még csak egy felvonást láttunk. Vagy te minden áron le akarod vágni?

ány. Az a sok foglalkozási kör, amelyre most tolongnak és amelyet elfoglalnak, nem a mi erőnket hirdeti-e?

Béla: Nem bizony, hanem a gyöngeségüket. Gyöngeség az, hogy a lányok immár nem tudják megvédeni, az ő családi életük sziklavárát, amelyből eddig csak újabb családok, tanítónők, postások kerülnek ki stb. Mit gondol mindez, minek az eredménye? Annak, hogy: eddig mi férfiak mentünk el a leányos házba feleséget keresni, most meg a nők keresnek fel bennünket, a műhelyeinkben; a hivatalainkban, szóval a mi kenyérkereső foglalkozásaink közepette: hogy férjhez mehessenek. Mert higgye el: ezért van minden. A leány szabadabb mozgási területhez jutott most: hogy könnyebben férhessen mihozzánk. Nincs az az orvosnő, tanítónő, stb. aki elindul valamely kenyérkereső pályára, hogy ne az lenne, mint végeél a lelkeben: így talán könnyebben juthat férjhez. A színpadra is ma már nem a művészet szeretete csábítja a legtöbbjét, hanem a remény: egy jó partiera. A régi időkben nem ez volt a cél: azért voltak rosszabb erkölcsűek a színpad tünderei, de azért is voltak nagyobb művésznők, mert a társadalmi konvenciókat félredobták az élet megismerésért. Magasabb erkölcsi szempontból helyes volt-e így, nem tudom. De ma a színésznők a színpadot csupán eszköznek tekintik, az előnyös férjhezmenésre. S a színpadot tartják a legközvetlenebb helynek: közelebb jutni a megismeréshez és a — férjhez.

Első: Azért fizetnek bennünket. Vagy azt hiszed, hogy a saját gyönyörűségemre írom a kritikáimat? Másnak akarok velük élvezetet szerezni.

Második: (Magában) Nagy élvezet lehet a te kritikádat olvasni! (Fenn) Ugyan ne add oly nagyon, az előkelőt, nem vagy most zsuron! Különben, csak arra vagyok kíváncsi, hogyan fogja meg csinálni a derék szerző a tragédia végét.

Első: Engedd meg, de a megoldás már kézenfekvő?

Második: Nem értelek.

Első: Kérlek ez a szerző arra kényszerít engem, hogy megnézzem a darabját, pedig egy cseppet sem érdekel. Ezért nem mehetek el a rendes esti tarokk társaságomhoz, ahol pedig várnak. Remélem, most már látod a tradé dia végét.

Második: Tudod mire emlékeztetnek a rossz vicceid? Arra a gulyásra, amit tegnap este ettem.

Első: Miért? Talán olyan erősek?

Második: Dehogyan elrontottam rajta a gyomromat.

(A függöny felgördült. Mialatt leülnek az első műtész zsebéből leejt egy csomó kézirat papírt, amit gyorsan fölemel.)

Első: Kellemetlen lenne, ha itt hagynám, ezeket a dolgokat.

Második: Mért? Talán eikk?

Első: A kritika erről a darabról. Megirtam előre, a kávéházban.

Második: Annyi bizonyos, ha ez a darab minden kritikán aluli is, a te kritikádon aluli semmiképp sem lesz.

Két költő. Egyik idealista, másik realiztikus.

Idealista: Mily gyönyörűen vonul át az első felvonásban kezdődött rózsás szerelmi hangulat a másodikba!

Realiztikus: Ne fecsegy hülyeséget, nem kapsz azért fizetést.

Ideal: És az a szerelmi kettős a második felvonásban, mely hasonlít a háborgó tengerhez, melynek hullámain méltóságteljesen szeli a hatalmas gőzhajó.

Real: Fogd be a szádat, szamar! Ha lett volna esze a szerzőnek, úgy a hősnőt a harmadik felvonásban mérges kigyókkal megölette volna.

Ideal: Igen, de olyan csillogó ezüst-

szinü lassankint narancssárgásra változó hajlékony, hullámzó testű mérges kigyókkal.

Real: Ugy látszik, hogy azok a mérges kigyók már a fejedben vannak. A hősnő pedig legkésőbb a negyedik felvonás első jelenetében meg kellett volna kapni a nyavalyatörést.

Ideal: Természetesen graciózus mozdulatokkal kellene vergődnie.

Real: Nem helyeslem azt a törvénytelen gyereket sem!

Ideal: Igazad van! De ha már elkövette a szerző azt a baklövést, akkor leánygyermeknek kellene lenni, aki parányi lábacskáival végigvonulna a színpadon, mint valami örökké élő nagy gondolat az élet ocsmányságain...

Real: Barom! Inkább lúdtalponnak kellene lennie, dagadt nyakkal és dadogni. Azonkívül naplopó legyen. Csodálom, hogy neked semmi érzéked sincs a színpadi hatás iránt!

Ideal: Kérlek, mindenkinek olyan törvénytelen gyereke van, amilyent megérdemel.

Real: Ha be nem fogod a szádat, kapsz tőlem olyan nyaklevest itt a színházban, hogy az eget is piros színűnek látod, amint a lát-határon oliv zöldbe megy át... (A függöny felgördül.)

Két hölgy, kik mindenkit megnéznek és kiket mindenki megnéz.

Első: Nem rossz ez a darab. Csak a férfiakat ne festené olyan jellemhősöknek. Aki ismeri őket, úgy mint mi...

Második: A szerzőnek nincsenek olyan tapasztalatai, mint nekünk.

Első: Egyébként nagyon csinos fiú a szerző. Olyan fajta szemei vannak, amelyek nekem tetszeni szoktak.

Második: Ugyan, nem is érdemes ezekről az írókról még csak beszélni sem. Ismerem egyet... Amíg adják a darabjaikat, addig megjárja... Egy premierből nem lehet megélni.

Első: Tehát ez is olyan, mint a szerelem. Annál sem lehet a premierből megélni

Második: (nevet) Hanem a reprimendából Ugy-e? (A függöny felgördül.)

Másolta:

— ékás. —

H I R E K.

Szerencsétlenség a falbontásnál.

— Olcsó az emberélet. —

Halálos végű szerencsétlenségről adunk hírt olvasóinknak. A szerencsétlenség falbontás közben történt, s közvetett okozója az a szinte hihetetlen gondatlanság volt, amelylyel az építő vállalkozó a munkások élte iránt viseltetik. Mert kétségtelenül megállapítható, hogy a szerencsétlenséget az a körülmény okozta, hogy a falbontásnál sem a művezető, sem a munkavezető nem volt jelen. Tudatlan munkások minden vezetés nélkül végezték a falbontást és csak természetes, hogy annak kellett bekövetkeznie, ami megtörtént. Reméljük és elvárjuk, — hogy a hatósági vizsgálathoz meg lesz a kellő eredménye, — és a szerencsétlenség okozói elnyerik méltó büntetésüket. Elvégre is kell már egyszer intő példával szolgálni arra nézve, hogy a munkás élete — bár testi munkát végez is, — a köz szempontjából ép oly féltett és becses mint bárki másé.

A szerencsétlenségről kiküldött tudósítónk az alábbiakban számol be:

Néhány nappal ezelőtt bontani kezdtek a Piac-utcai 81. sz. házat, hogy a helyére két emeletes diszes palotát emeljenek. Steiner József aradi vállalkozó a falbontást akkordba

Margit: Ne a színésznőkről beszéljen most, hanem a huszadik század leányairól.

Béla: Mindezt el kellett mondanom, hogy igazoljam következtetésemet. A mostani leányoknak minden cselekedetük a férjhezmenésre irányul. S itt már a szülőknek nem is jutott ugyszólván semmiféle szerep, csak figyelő a leányaik cselekedeteinek. A mostani leányok úgy élhetnek, ahogy akarnak. Csupán a testi érintetlenség a leányságuk tényezője, de biztosítéka is. Akárcsak azoknál a színésznőknél, a kik ma a testi leányságból csináltak oltárt, habár gondolatviláguk, lelkiük már régen asszonyi lett a színpad forró levegőjében. Csoda-e ha a test kultusza ma erősebb a férfiaknál, mint ezelőtt; amikor az a bálványa a női nemnek is. Hiszen a két nem fejlődési törvénye egy és ugyanaz és amily mértékben formálódik az egyik, az azonos törvény alapján alakul át a másik is. Csupán engedelményeket tétünk mi férfiak is az életnek. A leánytól csupán — vagy legalább is — a fizikai leányságot követeljük: ez az alapvető törvény a huszadik század leányaival szemben.

Margit: De most már érről ne beszéljen többet.

Béla: Nem is. Befejeztem egyelőre. De elismeri, hogy igazam van.

Margit: Talán... talán. De még nem győzött meg.

Béla: Talán a legközelebb.

Margit: Tehát a viszontlátásra...

kiadta a munkásoknak. A munkások előbb a ház tetőzetét szedték le, — aztán a belső falak bontásához láttak hozzá. Ma reggel nyole óra tájban történt, hogy az udvari szárny külső falát kezdték esakányozni. A fal bontásával id. és ifj. Rök János, Bodnár Imre és Mátyás munkások foglalkoztak. Mikor a munkások látták, hogy a esakányütések sulya alatt a fal beomolni készül, a fal alól kiugrottak. Ifj. Rök János azonban, kit nem figyelmeztettek arra, hogy a fal mely irányba fog omlani, szerencsétlenségére **egyenesen a beomló fal alá ugrott, s rögtön szörnyet halt.** A különböző helyeken dolgozó munkások egy pillanat alatt ott termettek, a hol mázsás sulyu téglarakások alatt ifj. Rök János társuk kilehelte a lelkét. Kalaplevéve, mélyen megilletődött szívvél, hangtalanul borították le Rök testéről a faltömeget. Ott fekiúdt az ifju 22 esztendő munkás, feje szétroncsolva, nagy vértócsa közepette. Borzalmas volt a látvány, még a kérges munkás szívek is megdobbantak az első pillanatban. Id. Rök János, a szerencsétlenül járt munkás édes apja csak a kezeit kulcsolta össze, de a végtelen lelki fájdalom sem könnyet, sem szavat nem tudott kiesikarni belőle. A hatóság részéről rövid idő múlva megjelentek a helyszínén Hoffmann vizsgálóbíró, Viski Sándor albiró, Fodor József városi mérnök, Kovács Kálmán rendőrfogalmazó és Bardóc rendőrbiztos. Fodor mérnök helyszínrajzot vett fel és megállapította, hogy a szerencsétlenséget az okozta, hogy a falbontás alkalmából a kellő óvintézkedések meg nem tételtek. Tudomására hozta a bizottságnak azt is, hogy ő még a bontás megkezdésekor figyelmeztette Geiger Simon tulajdonost és a vállalkozót is, hogy tegyenek meg minden óvintézkedést, s figyelmeztette őket azért, mert látta, hogy a falbontásokat rendszertelenül és minden felügyelet nélkül az egyszerű, tudatlan munkások végzik. A tulajdonos és vállalkozó azonban minden tekintetben felelősséget vállaltak. A holttestet kiszállították a közkórházba, a hol felboncolják. Egyébként a szerencsétlenség megtörténte után a helyszínére hívták dr. Gáspár Géza orvost, a ki már csak a bekövetkezett halált állapíthatta meg.

— **A képviselőház bizottságaiból.** Az összeférhetetlenségi állandó bizottság e hó 15-én délután 5 órakor a képviselőház I. számú bizottsági termében ülést tart, melyen Kabdebo Gergely esakóvói képviselőnek Szubu Trandafir obádi lakos által bejelentett és az 1901. XXIV. t.-c 4. §-ának 1) pontjára alapított összeférhetlenségi ügyét fogják tárgyalni.

— **Uj osztrák vasuti miniszter.** Bécsből jelentik, hogy a hivatalos lap közli a királynak Gautsch miniszterelnökhöz intézett kézirátát, amelylyel Wittek vasutügyi minisztert hivatalától fölmenti és egyidejű Vrba Lajos osztályfőnököt bizza meg a vasutügyi minisztérium vezetésével. Másik kézirátában a király teljes elismerését fejezi ki Wittek vasutügyi miniszternek sok évi önfelelő és érdemdu tevékenységéért. Wittek utódjává a király Vrba osztálytanácsost nevezte ki. Az uj miniszter 1844-ben Velencében születete t és 1868. óta áll az állam szolgálatában.

— **Nyakszirtmeregvedés Debrecenben.** Mikor a mult hetekben hirt adtunk arról, hogy Nagykarolyban nyakszirtmeregvedésben meghalt egy ember, felhívtuk a hatóság figyelmét, hogy minden lehető teygenek meg arra, hogy ez a betegség Debrecenben fel ne lépjen. Felhívásunk nem volt felesleges. Ime, a közkórházban majus 1-én gyanus tünetek között meghalt öz. Bundi Jánosné szül. Makai Zsófia 42 éves napszamos asszony, s a ma megejtett boncolás kétségtelenül megállapította, hogy Bundiné halálát nyakszirtmeregvedés okozta.

Itt az ideje, hogy a városi tanács utasítsa a tisztii főorvost a szükséges óvintézkedések megtételére, nehogy a Közép-Európában már annyi áldozatot szedett betegség Debrecenben is járványnyá fajuljon. Orosz Gábor talyigás is tegnap halt meg a közkórházban nyakszirtmeregvedés tünetei között. Azonban a boncolás, melyet dr. Hutiray végzett kétségtelenül megállapította, hogy Orosz halálát nem nyakszirtmeregvedés, hanem cetalus, általános merevség okozta, amely kerti földéken dolgozó emberek között nem ritka.

— **A megszünt dícsóság.** Ujvidék polgármesterének, Szalay Lajosnak a választások előtt megígérték az ottani Tisza-pártiak, hogy nagy nyugdíjat adnak neki, ha föllép Hock János ellen s a mandátumot az ellenzékekkel szemben megvédi. Szalay lemondott a polgármesteri állásról, föllépett és győzött. De elbukott a vezére Tisza s országos bukása megsemmisítette az ujvidéki Tisza-párt erejét is. A város közgyűlése nem adta meg Szalay Lajosnak a kilátásba helyezett nyugdíjat. Szalay Lajos ellen, ugy látszik, egyéb támadásokat is indítottak s erre vezethető vissza az a félhivatalosan is megerősített hír, hogy „egészségi okokból” leteszi a mandátumát. Raunt a dícsóságára. Hamar raunt.

— **Decembar 13.** Ismeretes a viharos lefolyású december 13-iki képviselőházi ülés, midőn az ellenzéki képviselők kiverték a darabantokat a parlament üléstermből s öszszetörtek mindent, ami a kezük ügyébe akadt s eltörhető volt. Ezen rombolások miatt mintegy 40 képviselő ellen indult meg a büntető eljárás lázadás, hatóság elleni erőszak, sulyos testi sértés büntette miatt. A rendőrség mintegy nyole képviselőt ki is hallgatott ezen ügyben, a beidézett többi képviselő azonban elutazozott időközben s így őket nem lehetett kihallgani. A rendőrség még január hó elején áttette a kihallgatásokról felvett jegyzőkönyveket a budapesti kir. ügyészséghez a nyomozat elrendelése céljából. Dr. Geguss Gusztáv főügyész helyettes, a budapesti kir. ügyészség vezetője azonban nem tartotta szükségesnek a nyomozat folytatását s a további kihallgatásokat beszüntette. Azóta az ügy iratai nyugodtan pihennek az ügyészség irattárában s a nagy feltűnést keltő bűnügy nemsokára beszüntető határozattal ellátva végleg eltűnik a folyamatban levő bűnügyek sorából.

— **Lengyel Zoltán esküvője.** Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő, a függetlenségi párt e kiválóan képzett nagy népszerűségű, mindenki által szeretett és tisztelt tagja, a „Független Magyarország” főszerkesztője, vasárnap délelőt Szatmáron örök hűséget esküdött szíve választottjának, Lengyel Olgának, Lengyel Imre és neje. szül. Szlávik Olga művelt, bájos, szép leányának. Az esküvő, mely a szatmári római katolikus templomban folyt le, rendkívül fényes volt s a városnak és megyének úgyszólván az egész intelligenciája jelent meg a nagy templomban. Mint tanuk Lengyel Károly és Szlávik Leo szerepeltek. Az esketési szertartást Hehelein nagyprépost, a vőlegény volt gimnáziumi igazgatója végezte. A nagyprépost beszéde, melyet a mátkapárhoz intézett, gyöngéd vonatkozásokat tartalmazott, a melyek az egész násznépet meghatották. Az esküvő után családi körben lakoma volt. Az ifju pár nászutra a Rivierára utazott.

— **Kulcsár Endre kiküldetése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kulcsár Endre ref. főgymnasiumi tanárt a verseci főgymnasium látogatására kiküldte.

— **Férjgyilkosság a fővárosban.** A mult hónap elején Zágoni Mózes postaaltiszt meghalt a fővárosban. A jelentés ugy szólt, hogy Zágoni öngyilkosságot követett el és az altisztet aztán a szokásos vizsgálat után el is temették. Néhány nappal később azonban névtelen levelet kapott a rendőrség, amelyken arra figyelmeztették, hogy Zágoni nem önkézevel oltotta ki életét. A rendőrség ez alapon vizsgálatot indított és kihallgatta annak a háznak az összes lakóit, amelyben Zágoni lakott. Számos gyanus dollog derült ki és a rendőrség tegnap este Zágoni feleségét letartóztatta. Azzal vádolják, hogy ő gyilkolta meg a férjét.

— **Az országház uj szobra.** Az országház hatalmas kupula-termébe legközelebb uj szobor-esorozat jón, a király és a királyné emlékszobra, melyet szimbolikus alakok környeznek. E csoport mintázását Ssécsi Antal kezdte meg s a művész halála után Mayer Ede szobrász fejezte be. A gyönyörű emlékművet, mely pompásan fogja emelni a kupola-terem hatását, most faragják karrarai márványba Firenzében.

— **Edvárd király és az ujságírók.** Az angol királyi párnak legutóbbi algiri tartózkodása alkalmával érdekes eset játszódott le. A király és a királynő automobilon Constantineből Sidi Mabroukba ment, a hol nagyszabású ünnepeket rendeztek tiszteletükre! Mivel több mint tizenötezer ember gyűlt össze erre az alkalomra, a rendőrség rendkívül szigorú elővigyázati rendszabályokat alkalmazott s a sajtó képviselői közül mindössze hetet engedett a királyi tribünhöz. A többi nagy számban megjelent ujságíró néhány száz lépésnyire állomásozott, ugy, hogy ha a fantasztikus ünnepegről tudósítást akartak írni, tényleg fantáziájukhoz kellett fordulniok. Néhány leleményes francia riporternek azonban jó ötlete támadt. Nagyhirtelen turbánokat és turnuszokat teremtettek elő, arcukat teljesen eltakarták s ilyen módon a benszültött férfiak és nők közé lopóztak, a kik a fenséges vendégek előtt ugyanekkor egyik karakterikus táncukat járták. Ugy látszik azonban, hogy a toll mesterei nem nagyon értettek az afrikai koreográfia titkaihoz, mert csakhamar felismerték és eltávolították őket. Edvárd király, a ki észrevette az esetet, maga elé kérette a leleményes riportereket és sokat mulatott ötletükön, a melyet „igazi franci ujságírócsinynek” nevezett. Ha az ujságírók vállalkozása illenfórmán nem is ütött be teljesen, lapjaiknak mégis küldhettek „eredeti” tudósítást vidám élményükről.

— **Gyűlés a kamaránál.** A kamara elnöki tanácsa tegnap délután Szabó Kálmán elnöklete alatt ülést tartott. Megállapította az elnökség a jogász ifjuság zászló felavatási ünnepélyén a kamara részvételének módját, örömmel hallgatta meg a titkár referálását a kerületbeli háziipari tanfolyamok ézvárásáról és kiállításáról. Legutóbb a Nyiregyházai és Nagy-Kállói vett részt a titkár. Még egy van hátra, a Szoboszlói, melynek záró kiállítása 8-án lesz. A munkásjutalmi díjakra hirdetett pályázatok eddigi eredményét tudomásul véve rendelkezett az elnökség az ipari kataszter betürendes nyilvántartásának további berendezése iránt, uj szalmafonó tanfolyamok számára előjegyzésbe vette Nagybanát, Karcagot, Kisujszállást és Mátészalkát, tárgyalta azokat a teendőket, melyek a Hatvan-utcai ház eladása folytán szükségessé válnak s megállapította, hogy az Osztrák-Magyar-Banknak 20.000 korona jelzálog kölcsönt visszafizet.

— **A halott levele.** Három héttel ezelőtt Kovács Gábor rojti gazdálkodó levelet kapott Amerikából az öcsésétől, Kovács Gergelytől, aki négy évvel ezelőtt ment ki az ujvilágba. Kovács Gergely levelében hosszasan ír arról, hogy nagy küzdelem után sikerült vagyont szereznie. Koresmát nyitott New-Yorkban egy forgalmas utcán s most a magyar munkások naponta zsufolásig meg-

töltik a magyar csárdát. Azt írta még leve-
lének végén, hogy hagyja ott a bátyja Ma-
gyarországot, vándoroljon ki Amerikába, tár-
sul veszi maga mellé, mert ketten jobban
meg tudnak küzdeni a sok munkával. Pár
nappal ezelőtt aztán pénzt és három személyre
szól hajójegyet küldött Kovács Gergely a
bátyjának. Kovács Gábor már el is határozta,
hogy ki fog vándorolni. Eladta ingatlanát
s már házi butorait kezdte árusítani, a
mikor tegnap táviratot kapott New-Yorkból.
A sógornője értesítette, hogy Kovács Gergely
meghalt. Részeg tót napszamosok garázdál-
kodtak a koresmában. Kovács ezeket rendre-
utasította. A napszamosok erre nekimentek
Kovácsnak s úgy megverték, hogy a szeren-
cesetlen vendéglős sebeibe belehalt. Érdekes,
hogy aznap, amikor a gyászhirot jelentő tá-
viratot megkapta Kovács Gábor, még egy
levél is érkezett Amerikából. A levélben
Kovács Gergely örömmel üdvöskölte, hogy
szép lakást rendezett be bátyja számára.

— **Öngyilkos honvédhuszár.** Ma reg-
gel 7 órakor a honvédhuszár laktanya egyik
legénységi szobájában Bakonszegi János
báródi születésű szakaszvezető, szolgálati
fegyverével szíven lötte magát. Bakonszegi
a hároméves katonai szolgálatnak letelte után
benntartott a katonaságnál, ahol már a nyol-
cadik évét szolgálta. Haldokolva szállították
be a katonai kórházba, ahol néhány óra
mulva meghalt. Tettérek oka ismeretlen.

— **Emlékszobor egy még élő — pa-
raszt-embernek.** Az is ritkaság, a mit
Nagyörs község megeselekedett. El a község-
ben egy Tuzenai Lajos nevezetű egyszerű,
parasztosba tartozó, dolmányos ember, a ki
mint illetékes gyógykovács, az állatgyógyi-
tás terén olyan sikereket ért el, hogy az
egész vidék háláját érdemelte ki. Azt mond-
ják róla, hogy a mely beteg állat az ő keze-
lése alá került, meg is gyógyult egy szálíg.
Semmiféle diplomája nincs ugyan, de mivel
szolgálatiért sem szegénnytől, sem gazdag-
tól soha semmiféle díjazást el nem fogadott,
másképp pedig meglepő eredmények tanusi-
tották ügyességét, működésével szemben a
hatóság is szemet hunyt. A község s a kör-
nyék lakossága most azzal rójjá le írta
háláját, hogy éreszobrot állít neki Nagyörs
község főterén. A mellszobor, melyet Lu-
kácsy Lajos szobrász készített, érebe öntve
már készen van a nevezett szobrász buda-
pesti műtermében. A szobrot pünkösdkor
fognak leleplezni.

— **Szakosztályi gyűlés.** Az ipartestület
Kovács szakosztálya Molnár Ambrus elnök-
lete alatt ma délután 3 órakor gyűlést tart.

— **A rituális marhavágás ellen.**
Bécsből jelentik: A zsidó hitközség elhatá-
rozta, hogy főlegbe a bécsi városi tanács
ama határozata ellen, amely szerint minden
vágóhidra kerülő állat a levágás előtt egy
homlokütéssel elkábitandó. A felebbezés ki-
fejtí mindamaz érvek alaptalanságát, amelyek-
kel a községtanács antiszemita szónokai a
saktolás ellen hangulatot csináltak. Egyéb-
ként a legújabb bécsi határozat kárát meg-
érzi majd anyagi téren Bécs. A bécsi hitű
zsidók ugyanis kénytelenek lesznek majd
Magyarországból kóser-húst hozatni s a
marhavágások nagy anyaga Pozsonyban ke-
rül majd fölhatásra.

— **Ülések a városházán.** A szegény-
ügyi bizottság május hó 5-én d. e. 11 óra-
kor a városháza kistanácstermében ülést tart.
A közigazgatási bizottság május hó 5-én
d. u. 3 órakor a városháza kistermében

ülést tart. Május hó 6-án d. u. 3 órakor
szervező-bizottsági ülés lesz a városházán.

— **A légszeszgyár városi üzlete és
irodája** építkezés miatt május 3-tól fogva
ideiglenesen Piac-u. 65. sz. házba költözik
(Miklós-utca sarkán). Telefon-szám, mint
eddig, 90. A lámpagyújtók és az éjjeli ügye-
letes szerelők ezentúl is Piac u. 81. sz. alatt
maradnak az udvari keresztpületben és este
7 óra után oda kell fordulni szükség esetén.
Ezen helyiség telefon száma 415. lesz.

x **Ügyvédi irodám** Piac-u. 37. sz.
alá (Tihanyi-szába) helyeztem át. Dr. Tervey
Tamás ügyvéd.

x **Használja** a híres Hajdusági pederót. Egy
doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógy-
szerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszarvu
gyógyszertár.

— **Orvosi körökből.** Láng Sándor dr.
műtőorvos lakását Csapó-utca 1. sz. alól
Kossuth-utca 14. sz. házba helyezte át.

x **Ki akar olcsón ruházkodni** az ve-
gyen szép és olcsó angol és belföldi divat-
szövetet eredeti gyári árban **Ranunkel H.**
és fia cégnél.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 3. A folyosó már
tiz órakor eleven volt, fél tizenkét
óráig, amikor az ülés megkezdődött.
Politikai hír nem került a folyosóra,
még csak nem is kombináltak. Tisza
több ízben végizment a jobboldali fo-
lyosón és ismételte: „Most már iga-
zán nem tart sokáig.” Justh fél ti-
zenkettőkor megnyitotta az ülést s
bejelentette, hogy Samassa János és Bay
Lajos képviselők szabadságot kértek.
Tudomásul veszik. Bejelenti továbbá,
hogy Bánffy és Smialovszky megbízo-
leveleiket bemutatták. Issekutz, az V-ik
bíráló-bizottság tagja leteszi az esküt.
Polónyi bejelenti, hogy Vlád Aurél és
Geréb János megbízo-leveleit tárgyalás
után igazolták. Justh elnök a holnapi
ülés napirendjére kitűzi a felirat tár-
gyalását.

Az orosz-japán háború.

London, május 3. Londonból tá-
viratozzák, hogy általános az a nézet,
hogy Franciaország és Japán között
újabb konfliktus van kitörőben.

London, május 3. Az angol kor-
mány ugyanolyan jegyzéket intézett Ki-
nához, mint az Egyesült Államok és
hangoztatta, hogy Kinának a semleges-
ség utjáról letérnie nem szabad.

Gyilkos diák.

Zenta, május 3. Dudás polgármes-
ter 7-ik gimnazista fia ma reggel az

osztályban Katona Imre osztálytársát,
ki öt megsértette, ezen szavakkal „ezzel
tartozom neked” — revolverrel halá-
losan megsebesítette.

A krétai zavargás.

Triest, május 3. Triestből távi-
ratozzák, hogy Krétába hajókat kül-
döttek; a nemzetközi beavatkozás el-
kerülhetetlen.

Khuen-Héderváry Bécsben.

Bécs, május 3. Bécsből táviratoz-
zák, hogy Khuen-Héderváry gróf ma
reggel ide érkezett.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szerda, „A” bérlet: János Vitéz. Daljáték.
Csütörtök, „B” bérlet: Elnémult haran-
gok. Színjáték,
Péntek, „C” bérlet: Mulató Istenek.

Operett.
Szombat, „A” bérlet: elősszór. Erősek és
Gyöngék. Színmű.

Vasárnap, d. u. Casanova. Operett.
este 7 órai kezdettel béletszünet-
ben az ev. ref. főiskolai ifjuság zászlóavatása al-
kalmából. Diszeloadás.

Színházi hírek. Szerdán kerül színre
Bakonyi Károly és Kaesoh Pongrác 3 fel-
vonásos daljátéka a „János Vitéz”. Szorgalma-
san folynak a színpadi próbák Szemere
György 4 felvonásos „Erősek és Gyöngék”
című színművéből, mely elősszór a budapesti
nemzeti színházban került színre s állandóan
műsoron van.

Május 10-én lesz a bemutatója Henry
Hamilton és Inan Carylt 3 felvonásos dal-
játékának „A Dancigi hercegné”-nek. A
címszerepet Felhő Rózsi fogja játszani.

Hétfőn a Palágyi pár bucsuja alkalmá-
ból színre kerül „Marianna”. Szerdán pedig
a Krémer pár bucsujául, a „Lili” című bájos
zenéjű daljáték.

REGÉNY-CSARNOK

Egy agglegény feljegyzései.

A „Debrecen” eredeti novellái.

Írta: **Barabás Ernő.**

„Látod azt a vöröshaju asszonyt? Ott
a chrisanthemok és az aleák előtt? olyan
mint egy örökkön viruló szines rózsza. Még
eddig senki sem tudta leszakítani. Neve:
Kornidesz Marianna grófné. Jelenleg szalma-
özvegy: a gróf Afrikában vadászik. Van
egy pár milliójuk s egy leánykájuk, a ki
zárdában nevelkedik, ám bátor az irigyek
állítása szerint már meglehetősen kinőtt a
kurtaszoknyából. Egyebet is akarsz tudni
róla? Varázsolj magad elé egy délszaki nő-
vényt az északi tenger jégburkolatában, s
ismerni fogod Marianna grófnét. Egyébként
bemutathatlak...”

„Kékessy Zoltán!”

Meghajoltam és gyöngéd csókot lehel-
tem a fesztelenül felém nyújtott kezec-
kére.

Jó cipőket

CSAK

Krausz Mór cipész-üzletében

Főter, 34, a posta tözsomszédságában.

Saját készítmény, mégis olcsóbb bármely gyárinál.

Mérték után megrendelések elfogadtatnak.

Apró, vékony kéz volt szeszélyes erekkel és puha bársonyos bőrrel, amin keresztül verődik a hamisíthatlan „kék” vér.

Marianna grófné érdeklődve fordította felém a fejét.

Kékessy báró? Az ellenálthatatlan? Ajkairól gunyos mosoly lebegett el halkán, sejtelenesen s utat tört magának hiúságom legérzékenyebb pontjához.

Mielőtt válaszolhattam volna. — nehéz selyem suhogott hátam mögött s a hölgyek mélyen meghajoltak; a sípadt-föheregno haladt el előttük.

Eközben alkalmam nyílt jobban szemügyre venni Marianna grófnét.

Gyuri báró nem nagyított. Marianna grófné tagadhatalanul szép asszony volt. Kissé telt, szabályos idomaihoz a la Gretchen-arc járult kék szemekkel s piros szájjal. Vörös haja égő pyramisként nehezedt izezett homlokára és apró füleire. És azok a szemek! Sötétkék volt a színük tele mélységgel és még valamivel, a mi jobban hatalmába kerítette a lelket minden varázsszernél. Azokból a szemekből szinte pokoli hiúsággal sugárzott ki a gondolat:

Tiszta vagyok és érintetlen. Csodálkozok? Egy grófné, a ki szép és tisztességes! Hallatlan, hihetetlen, nevetséges! De — való!

Ez a büszke gondolat felkavarta a véremet, s arra készült, hogy hódítási gondolatokkal foglalkozzam Kapitálánia kell, mert én már gondolatban kapituláltam.

„Grófné” válaszoltam a kérdésre tiltakozó kézmozdulattal. Ön téved, önt lelkiismeretlenül félrevezették. Tagadhatalan, hogy szeretem a nőket. Érdekel és lekötő figyelmemet a lelki életnek az a százféle változata, a mi a nők szerelmében megnyilvánul. De ebből még nem következik az, hogy ellenálthatatlan vagyok.

A grófné hitetlenül rázta a fejét.

„Ha magam elé idézném azokat a szegény lelkeket, a kiknek fejét volt kegyes elcsavarni, báró ur, bucsujáró helylyé avatnám fel a házamat. Megengedi, hogy e fényes társaságon végigfuttassam a tekintetemet? Nézze, Gizi báróné milyen ellenséges pillantásokkal méregeti az én csekély személyemet. Bizonyára féltékeny a kiesike. Menjen, maga rossz ember. A csillagokat is letagadná a mennyboltozatról!”

Rosszaló pillantással mért végig, s haragja jelül elfordult.

Határozottan tetszett nekem ez az asszony! Az a mód, ahogyan apró kalandjaimat pellengérré állította, azt a színezetet mutatta, hogy érdeklődik irántam. Mert tekinthető e másnak, mint érdeklődésnek az az asszonyi rafinéria, hogy hódításaimért haragot színel. Ha csodálattal és rajongással emelte volna rám bámulatos ragyogásu szemét és hízog bókokkal halmozott volna el „Don Juan” szereplésemért, hidegen hagyott volna. Mert nem szeretem azokat az asszonyokat, a kik rajonganak a nőcsábítókért. Ezekből az asszonyokból hiányzik mindaz, a mi a férfit hódításra ösztönözheti. Ellenben az az asszony, a ki hódításainkat semmibe sem veszi, gunyol, mar, üt, harap, megérdemli a fáradságot. Szíve mélyén az érdeklődés magva rejti, s a hol az érdeklődés fészket rak magának, ott lesz csirája a szerelemnek is.

A grófné észrevette, hogy a hosszú hallgatást megszakítani nincs szándékomban. Ismét felém fordult:

„A hallgatást beismerésnek veszem. Tudnia kell, kedves báró, hogy én a hivatásos nőcsábítót gyűlölöm. Ha a férfi a szerelem hívó szavára úgy érzi, hogy az ő testében is megmozdult az a bizonyos hústömeg s delejes mágnesként vonzza ahhoz a másik hústömeghez, ám kövesse a hívó szót. Követheti, de csak ez izben. A szerelem nem lehet játékszer: ha eltöröm, vagy meguntam; — kidobom. A szerelmet igazán csak egyszer lehet érezni, s a ki valójában mély, szenvedélyes érzellemmel szeret, ehhez az érzelmehez hű marad, mint a sirhoz” . . .

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG.

Szövetkezeti parcellázás. A magyar gazdátársadalom vezető egyénei körében, tekintettel a folyton szaporodó parcellázásokra, érdekes terv merült fel, amely megvalósulása esetén hivatva lesz a kisembereket a kiszákmányolástól s a parcellánál helytelen birtokviszonyok létrejöttétől megóvni. Addig, míg az illetők altruisztikus alapon egy szabványos parcellázó intézetet hozhatnak létre, a parcellázó kisbirtokosokat szövetkezeteké kívánják tömöríteni. Ezeket a szövetkezeteket kapcsolatba hoznák a Magyar Gazdaszövetséggel s a parcellázások ennek utmutatásai szerint történének, egyrészt így a szövetkezetek a pénzt adó intézeteknek nagyobb bizottságot nyújtanának, a kötelezettségeket a tagok könyveiben teljesítenék, főleg gondoskodnának arról, hogy a szükségbe jutott tagok uszorás kölcsönökhöz ne fordultanak. A Magyar Gazdaszövetség ily módon figyelemmel kísérne minden birtok-feldarabolást s a szükséghez képest megalakítaná a parcellázási érdekeltségeket s egyuttal érintkezne a kölcsönadó pénztézzettel.

Szőlő- és borgazdasági tanfolyamok. A földművelésügyi miniszter, mint az előző években, az idén is négy hétre terjedő szőlő- és borgazdasági tanfolyamok rendezését vette tervbe, oly néptanítók részére, akik a szőlőművelés szempontjából kiváló fontossággal bíró községekben vannak alkalmazva. A tanfolyamoknak az a célja, hogy a néptanítókat a szőlő- és borgazdasággal megismertesse s módot nyújtson nekik arra, hogy a népiskolákban és a gazdasági ismétlő iskolákban nemcsak okiathassák a tanulókat, hanem az ifjú nemzedékben a szőlőművelés iránt érdeklődést ébresszenek. Ilyen tanfolyamokat az idén öt helyen, ugymint a pozsonyi, tapolcai, karcali, ménesi és nagyenyedi vincellériskoláknál fognak tartani. Az egész tanfolyam négy hétre terjed s két részletben, tavasszal és ősszel tartatik meg. A tanfolyamokra csak olyan néptanítók vehetők fel, akik a fillokszera által megtámadott vagy elpusztított Hegyvidéki községekben működnek, melyeknek főkereseti forrását a szőlőművelés képezi. Azok a néptanítók, akik a tanfolyamokon résztvenni óhajtanak, kérvényeiket május hó 8-ig adhatják be kir. tanfelügyelőjük útján.

Borvásár Sopronban. A magyar szőlőgazdák országos egyesülete a sopronnegyei gazdasági egyesülettel borvásárt rendezett, melyet április 30-ikán Drucker Jenő igazgató üdvözlő beszéde után Dobokay Lajos miniszteri tanácsos nyitott meg. Dobokay beszédében örömmel konstataha, hogy a magyar bortermelés ismét elérte azt a fokot, a melyen a filloxera fellépte előtt állott s miután sikerült az olasz bor versenyt megszüntetni, a magyar borok értékesítési viszonyai fejlesztésére kell törekedni. Eme célnak szolgál a borvásárok intézménye, —

mely eddig jól bevált. — A soproni borvásáron 360 termelő 829 mintával 60.000 hektoliter bort képvisel. A vásárlók szórványosan jelentkeznek Ausztriából is.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmé csarnok jelentése.

1905. május 3.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) 130—131 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kgramm felüli súlyban) 139—141 fillérig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 139—141 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 139—141 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli súlyban) fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm súlyban) fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli súlyban) 140—141 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 138—139 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 138—139 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronkint 240 kilogramm felüli súlyban) fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli súlyban) 136—137 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 135—136 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 132—133 fillérig. A hízott sertés üzletirányzata változatlan.

Bécsi sertésvásár. Bécs, május 2-án. A mai sertésvásárra felhajtott: 4540 süldő, 2251 középnehéz és 7586 nehéz sertés. — Árak: Elsőrendű 124—126 fillér, kivételesen 127—129 fillér, közepeszerű és idős 118—122 fillér, könnyű sertés 108—115 fillér, fiatal sertés 88—120 fillér.

BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ

SOSBOR SZESZ

NACY ÜVEC ÁRA: 2 KORONA
E KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!

SZABADALOM!

SZABADALOM!

Bagaria Molypapir.

120 cm. széles. Méter 50 fill.

legtisztább és legbiztosabb

molyóvószer.

Ruhaszekrények és lúdk beteregetésére; posztó- szőrmeruhák; selyemmel és bársonnyal bevont butordarabok betakarására.

Mindenütt kapható!!

Detsinyi Frigyes BUDAPEST

„A FEKETE KUTYÁHOZ“.

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek, aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

a magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérigénységénél

Budapest, V., Váci-körút 32.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Tisztelt iparos osztály!

Hollandiából hazaérkezve, kötelességemnek tartom a t. iparos osztály figyelmét felhívni, miszerint az ottan vásárolt és magammal hozott hajórakormány.

kétszer főzött

lenolaj kencét

kilónként 32 krajcárjával a tisztelt iparos osztály rendelkezésére bocsátom. — Tisztelettel:

Neumann Nándor

kizárólagos festék-, lakk- és kence-nagykereskedő.
Debrecen, Hatvan-utca 6 szám.

Serravallo'

Kina-bora vassal.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények és lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer.

Kiválóan jó ízű.

Több mint 3500 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál

Triest-Barcola.

A gyógyszertárakban pedig 1/2 lit. ü. 2 K. 60 fill.-ért
1 " 4 80 "

Szobapadló-máz

valódi Bernstein lakkfesték
Eredeti **Linoleum**
tűkőr fényű

Szesz-lakk

gyorsan száradó szagtalan

PARQUET-MAZ

minden színárnyalatban és mélységben
beszereshető:

Komlóssi Lajos,

fűszer- és gyarmatáru kereskedésében,
Piac-Hatvan-utca sarok.

Telefon 213 szám.

Tavaszi nyári ujdonságok

Nőruha mosószövetek ugyminat: **hónikék karton, zefírek, zefir batistok, selyemzefírek, fehér és színes ruhapikétek szerb vászon férfi ingzefírek, gazdasszonyi-zefirkötények.**

Minden szélességű **havasi gyolcsok, Ibolya, Rózsa vásznak** és minden fajlen vásznak. Kész női és férfi fehérműek.

KARDOS LÁSZLÓ

nagyraktáraiban **DEBRECEN,**
Kossuth-utca 9. szám.

Az általánosan elismert kitéző

Mohai Agnes

természetes gazdag szénsavtartalmu ásványvíz, amely összetételénél fogva a forgalomban levő külföldi vizekkel szemben az első helyen áll, úgy azokat minden tekintetben felülmúlja.

Főraktára:

Mayer Jenőnél

1 literes üveg 19 kr.

1/2 " " 13 "

mélyen leszállított áron kapható.

BALATONFÜRED.

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegyében. Posta, távirat és telefon helyben.
Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 28-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózoadus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénsavas, vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlőxra. — Masszás. — Szénsavas meleg pezsgőfürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénsavas hidegfürdők, Gőzfürdő, zuhanyok, balatontavi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva: vérszegénység, görvélly, gümőkór, esuz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmái, rekedtség, vérkőpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-vérbőrség, női bajok és idegbántalmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógyterem, sétacsarnok, árgykos sétányok, lombos park, fenyves liget, térzene, naponta színelőadások, hetenkint táncmulatság élvezetes kirándulások, séta esolnokázás. Elegáns lakások, esinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenkint 4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Veszprémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/3%-os kedvezményvel, menettérti jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: **Dr Huray István**, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. **Lingl Valerian** fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek, mely mint étrendi víz is igenkedvelt, főraktárosa: **Eieskuty L.**, udvari ásványvízszállító **Budapestben**. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kutkezeléségnél, **Szemeroy Jánosnál Veszprémben** és **Simon Györgynél Székesfehérvárott**. Prospektussal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

Igazi urinó

arcának, keblének, kezeinek alapos ápolására sohasem használjon mást, mint a világhírű 1885. óta tör. védett **KRIEGNER-féle**

Crème de Margueriett.

Ezen készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák, ez okból óvintem a nagyérdemű közönséget a silány utánzatoktól.

Kérjen mindig határozottan **KRIEGNER-félét.**

A Crème de Marguerite előnye, hogy mindennemű fém- és festő-anyagmentes, tehát teljesen ártalmatlan. Így éveken át használva sem támadja meg egészségét. Ártalmatlanságát hatósági bizonyítvány igazolja.

Eredeti nagy tégely 4 kor. — Próbategely 1 kor.

Kriegner György

gyógyszertára a Magyar
Koronához Bpest, 8., Kálvin-tér.

Diszkrét postai szétküldés naponta.

5136—1905.

Árverési hirdetés.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező s a debreceni 9216. sz. tjkvben A 15 r. sz. 7880. hrsz. alatt felvett s telekkönyvileg 12 hold 48 □-öl kiterjedésű ingatlan (Dobozy-féle házutáni ondódi föld) a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek — kormányhatósági jóváhagyást is nyert — 314—16593—1904. hkgy. számú határozata értelmében nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverés megtartására határidőül a f. 1905. évi június hó 7-ik napjának délelőtti 10 órája, helyiségét pedig a városháza nagytanácsterme tűzetik ki.

Kikiáltási ár 8400 korona, melynek 10%-a bánatpénzül az árverés alkalmával az árverést vezető bizottság kezéhez készpénzben vagy elfogadható értékben letétbe helyezendő.

Árverelni szándékozók a részletes árverési feltételeket a városi számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Kelt Debrecen sz. kir. város Tanácsának 1905. évi április hó 27-ik napján tartott üléséből.

A városi tanács.

Mattoni Erzsébet Sósfürdője

gyógyhely Budapest (Budán).

Fürdőidény: április 23-tól október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő. — Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

Megérkeztek!!

a tavaszi idényre a legújabb

Női divatszövetek,

Gyapjú és borduros De-

laine 50 krtól feljebb,

Bluse selymek,

Divatos ruhadíszek, Csi-

pek, szalagok és beles-

árak

Szabó Lajos Fiai cégnél

Debrecen, Rózsatér.

Megbízható cégek

Békés Lajos uri divat, kalap és fehérnemű üzlet. Piac-utca 44. szám.

Sirkövek legolcsóbban kaphatók a **Debreceni kőipar vállalatnál** Piac-utca 56.

Killer Ede egyedüli gőzerőre berendezett butorgyár, Debrecen.

Fényképészeti cikkek gyári árban a **Schwartz-féle** pipaiüzletben kaphatók.

Lebovits Zsigmond Kossuth-utca 6. ajánlja a legszebb és legdivatosabb cipőit, mérték után!

Arany-, ezüst-ékszerek készítésére legmegbízhatóbb **Szöke Dániel** ékszerész, Csapó-utca 28. sz.

Komáromi M. műhangszerkészítő és kereskedő Debrecen, József kir. herceg-u. 2.

A legjobb alpesi tejből!

NESTLE Legtökéletesebb tápszer csecsemők részére.

Kísérleti czélokra fél dobozok á 1 Korona. A tisztelt szülőknek próba dobozok és röpiratok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNÁL** féle főraktárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

Rendkívüli árak!

Gyári raktar a legújabb **Fekete, Szines és Csipke Napernyőkből**

Bosznay J. és Társa

Debrecen, Kossuth-utca 5.

A nálunk vásárolt

Ernyőket

ha netalán azok

egy éven belül

elszakadnának, teljesen

díjmentesen huzatjuk át!

Feltűnő olcsó árak!**Öreg ember nem vén ember**

akkor, ha a leghírnevebb tanárok által kipróbált

„LYDOL“ amerikai tablettákat használja, mi az elgyöngült férfierőt visszaadja. — Csakis elgyöngült férfierő (impotencia) elleni szer.

Törvényesen védve. — ÁRA 6 KORONA.

Szétküldés discretio mellett postán naponta.

RADITZ J. gyógyszerháza Budapest,

a „Fehér Kereszt“-hez Fővámter 6.

(a központi vásárosarnokkal szemben.)

Főraktára Budapest: Török J. gyógytára Király-utca 12., Nádor-gyógytára Váci-körút 17.

Előrendű gyár

finom svájci himzések eladására

keres hölgyeket, kik nagy ismeretséggel bírnak és himzések, betétek, blusok, zsebkendők stb. minta szerinti eladásával foglalkoznának, magas jutalék mellett. Az árak osztrák értékűek. Az áru bér- és vámmentes. Magyar levelezés. — Jelentkezhetni: „Za G. 732“ jelige alatt **Mosse Rudolf** hirdetési irodájában **Szt-Gallen, Schweiz.**

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó

Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „**EGYSZARVU**“-hoz címzett gyógyszerháza **DEBRECENBEN** kapható.